

„Edinost“
zvezo enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 4. uri zvečer.
Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročimo je plačevati naprej. Na na-
ročno brez priložne naročnine se uprava
ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 nč.);
sven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 470.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom.
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu.
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inšerativ v ulici Molin
piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

1. tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Vabilo

na

javni ljudski shod,

katerega priredi

politično društvo „Edinost“

v nedeljo, 10. t. m. ob 10. uri predp.

v telovadnici „Trž. Sokola“

se sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Protest radi ljudskega štetja.
3. Novi domovinski zakon.
4. Eventualnosti.

ODBOR.

Mal fatto!

II.

Baron Malfatti je tožil nadalje, da v
Primorju ni nijednega italijanskega učiteljskega
in da so vsi poskusi občinskih zastopov v
Pulju in Tridentu za pridobitev obrtnih in
profesionalnih šol ostali brezuspešni. Istotako
so ostale brezuspešne vse opetovane zahteve
deželne zbornice in odbora v Istri, da bi
vlada primerno povišala prispevek države v
deželni šolski sklad. Za vse to da vlada
nima nikdar denarja.

Same opravičene pritožbe. Ali tu mo-
ramo zopet barona Malfattija zavrniti z istim
očitanjem, kakor smo je napisali včeraj glede
vseučilišča. Dejstvo je namreč, kateremu ne
morejo oporekati Italijani istrski, da staravno
Spinčič in dr. Laginja ob vsaki priliki pov-
zdigala svoj glas za tako povišanje držav-
nega prispevka za povspenjanje ljudskega
šolstva v Istri in da so se naši zastopniki v
deželnem zboru vsakokrat radi pridruževali
vsaki akeiji v ta namen.

Ali, kakor je povsodi, tako je tudi tu:
nedostaje prave, energične skupne akeije vseh
poklicanih faktorjev. Nedostaje je pa, ker na
italijanski strani nedostaje — iskrenosti. Do-
čim je na naši strani prava resnična volja,

dočim je nam le za stvar, za prosep in
povzdigo ljudskega šolstva, mislijo Italijani
tudi ob tem vprašanju, ki je velikanske
važnosti za deželo, ker gre za najvišji cilj:
za prosveto, za povzdigo kulturnega nivoja iz
globine zanemarjenosti — le na svojo stran-
karsko korist, na svoje nadvladje v deželi.
Italijani žele pač, da bi država povišala svoj
prispevek v deželni šolski sklad, ali z za-
vratnim namenom, da bi se ta sredstva po-
rabljala le za italijansko šolstvo, in za božjo
voljo nikar tudi za slovensko in hrvatsko!
Še celo dalje gre sebičnost italijanske stranke:
ona še ovira razvoj našega šolstva. Zasnutej
vsake nove slovenske ali hrvatske šole dela
oviro za oviro in če bi le mogla, bi že ob-
stoječe naše šole — zapirala. Ta tendencija
se kaže tudi na dvojni meri v postopanju z
našim in italijanskim učiteljskim. Sosebno
se kaže to o imenovanjih in v podeljevanju
nagrad in miloščin. In ko so razpravljali o
vprašanju zboljšanja gnotnega stanja učite-
ljev, je bilo kaj jasno, kako bi radi skoro
ves poboljšek naklonili le učiteljem po me-
stecih, torej svojim italijanskim učiteljem. O
tem jih ni vodila toliko ljubezen do lastnega
učiteljskega, ampak v prvi vrsti mržnja do
našega šolstva. Ker vedo, da bi se po zbolj-
šanju gnotnega stanja tudi v naših učiteljih
večalo veselje do lastnega poklica, do dela
na polju ljudske prosvete, in bi se vsled tega
višal kulturni nivo našega ljudstva, a s tem
tudi zmisel za politično, narodno
in gospodarsko osamosvojenje, pa
bi kar najraje naše učiteljske tiskale v bedi,
v siromaštvu, v dosedanjem položaju, ne-
vrednem vzvišenega stanu učiteljskega.

Odušno hinavstvo in zoperna tarterija
je torej, ako Italijani težijo, da država pre-
malo stori za povspenjanje ljudskega šolstva.
Ako bi bilo signorom res le do povzdige
šolstva, gledali bi, da bi se vsaj na tem polju
lepo sporazumeli z voditelji naše stranke, da
bi enkrat začela zložna, koncentrirana akeija,
ki bi prislila vlado, da si enkrat olehča po
kričeih zamudah obteženo vest!

Isto velja tudi glede učiteljskega v Kopru.
S tem učiteljskem se hočemo baviti mi o
drugi priliki in se za danes omejemo le na
par opazk. S tem zavodom smo vsi nezado-
voljni, Italijani in Slovenci in Hrvatje; in z

nami vsi pametni pedagogi so te misli, da
je ta zavod stvar, ki je — nestvor. In s pol-
nim prepričenjem pritrjamo gospodu baronu
Malfattiju, da Italijani Primorja nimajo učiteljskega, ki bi odgovarjalo potrebam njihovega
šolstva. Ali istotako je res, da se
tudi istrskim Slovanom jednaka
krivica godi, da tudi oni nimajo
učiteljskega, ki bi jim jamčilo za po-
treben in primeren učiteljski naraščaj.

Je-li si je možno misliti lepše prilike za
skupno akeijo Italijanov in Slovencev v ta
namen, da se koperski nezmesel odpravi in
se to vprašanje reši primerno, kakor zahteva
korist splošne javne izobrazbe?

Ali do take skupne akeije ne more priti,
ker na italijanski strani nedostaje iskrenosti,
ljubezni do stvari same, ampak se tišče na
tesnem stališču svoje stranke, ki jim ne do-
voljuje, da ne bi tudi ob takih kulturnih
vprašanjih mislili le na korist — oli-
garhije.

Tako je, gospod baron Malfatti. Pri-
tožbe vaše, katerih smo se dotaknili tu, so
opravičene v polni meri, ali nečesa Vam go-
tovo niso povedali vaši sorojaki iz Primorja,
ko so vam dajali informacijo za ta vaš po-
nesrečni govor: tega namreč, da je ravno
v njih strankarski sebičnosti in v njih hege-
monistiških, pohlepkih nagonih velik del
krivde na tem, da je vzroka za take pri-
tožbe!

Realizirana narodnost.

(Iz »Juga«.)

Narodne manjšine ne pridejo do moči
in pravice, ako bodo nadaljevale narodnostni
boj v tej obliki, kakor se je vršil doslej,
kajti ta boj ima dve veliki napaki, preko
katerih ni mogoče doseči nikake odločitve,
nikakih uspehov: 1. ker se rabi narodnost
kakor abstrakten pojem; 2. ker posega v ta
boj samo par izvoljencev iz naroda. Kakova
vojna bi bila to, v kateri bi se borili gene-
rali sami med seboj brez čet in vojakov, brez
topov in pušek? In narodnostni boj se ven-
dar v ničemer ne razlikuje od krvave vojne,
samo orožje je drugo. Kaj koristi, če se po-
jedineci žrtvujejo, če pa je množica prepu-

več svoje Tilke, ampak samo malo unučko —
seve, tudi Tilko.

Sosedje so naglo pripravile, kar je bilo
treba za oder, prevleklo ga z belim prtom,
razplele jej dolge krasne lase, poravnale jo
ter začele moliti za mir in pokoj njene duše.

Stari logar pa je poleg njih jokal, tulil,
molil, klel, strmel pred-se, grozil, rotal se, ho-
dil gledat na postelji ležeče dete in objemal
mrtev hčer, da je bilo ljudj kar strah.

Po bliskov se je razvedela ta grozna no-
vica po kolici. Tudi na Brhovem so jo zve-
deli in naredila je najneprijetnejši vtis. Zvo-
denele so na mah vse prejšnje govornice o
Vodopivčevem študentu in Tilki, kajti sedaj
je bilo vse jasno. Gostje so se začeli poslav-
ljati in tudi ženin z nevesto se je od-
peljal.

«Vest, vest, vest», donelo mu je nepre-
stano po ušesih — strašna grožnja ranjke
Tilke! — — —

Dva dni je ležala na belem odru sredi
zadnjih vrtnic med grmiči duhtečega rožma-
rina. Ko pa so se iztekale njene ure, nastlali
so nekaj pestij oblanja v črno, z belim kri-
žem prepasano krsto, pregnili ga s ortičem,
položili Tilko nanj, še nekaj evetic, molek v
roko in pokrov čez — — —

Štirje mladeniči so jo dvignili ter od-
nesli na orehovsko pokopališče.

Mnogo ljudstva se je bilo zbralo, da iz-
kaže ubožici poslednjo čast. Po običajnih mo-

ščena sama sebi? Kak namen ima ta boj za
narod, iz katerega je narod sam izključen in
meji tem, ko se drugi borijo zanj, narod sam
brez vodstva tava in propada? Narod mora
iti proti narodu, voditelji ne smejo sukati
sami orožja, ampak voditi, razporejati mno-
žico in dajati taktična in strategična povelja.
Morda bi bila prišla množica sama na bojno
polje, da brani sebe in svoje narodne sve-
tinje, a imela ni pravega razuma, vedela ni
prav za prav, kaj pomeni ta borba. Izdana
ni bila prava parola, ali vsaj ne v pravi
obliki, da ni mogla vzdramiti nezavednega
naroda in ga potegniti v širokem valu za
seboj. Abstrakten pojem navadno nima po-
sebne moči do človeškega srca; množica hoče
povsod gotovosti, ona razumeva samo to, kar
vidi, tiplje, je in pije. Takov abstrakten po-
jem je bil doslej »narodnost« in narodnostni
boj je bil doslej ponekod samo abstrakten.
Do odločilnega boja pride samo tedaj, kadar
narod vstane sam; a narod se prebudi iz
svoje tavaajoče brezbrzičnosti samo tedaj, ka-
dar pade prava beseda, kadar se mu pomen
borbe razloži v taki obliki, kakoršna odgo-
varja njegovemu razumu, potrebam in dov-
zetnosti. Pred vsem moramo torej dati ab-
straktnemu pojmu narodnosti konkretno, realno
podlago, absolutni abstraktni substantiv mo-
ramo spremeniti v odvisen atribut novega
realnega substantiva. In ta novi realni sub-
stantiv? Tu nam je globoko poseči in vzeti
najjačji človeški instinkt, tisto moč, od katere
zavisi življenje posamičnika in družine. Če
dobimo ta mogočni pogoj v svoje roke, če
ga zvezemo z adjektivom »narodna«, potem
dobimo tudi množico v svojo oblast, da
navdušeno zgrabi za orožje, in kje najdemo
primerno orožje? Slučaj je nameril, da je ta
mogočni pogoj zajedno tudi orožje. Ta pogoj
je denar, kapital; dandanes je vsak človek v
skrbni za življenje in družino odvisen popol-
noma od kapitala, denar je postal absolutna
vrednost, v katero se dajo premeniti vse
druge vrednosti, denar je merilo vseh drugih
vrednosti, žalibože, vseh celotičnih. Odo-
bravati seveda ne moremo tega, a tako je in
s tem moramo računati. Nikoli še ni imel
tako splošne veljave v zasebnem življenju, v
strankarski in državni politiki pregovor:
Denar je sveta vladar, nervus ali movens

litvah so začele debele, težke grude bobneti
po krsti, ljudstvo pa v jok! Kaj se hoče,
smili se vsakomur tako mlado bitje, ki mora
v prezgodnji grob. Še en očenaš in vse je
bilo pri kraju. — — — Razšli so se.

Tisti večer in še nekaj dnij potem je
bil govor le o lepi logarjevi Tilki, o Vodo-
pivčevem študentu in grajskem gospodu,
kmalu pa so jih pozabili in nihče se ni več
zmenil za nje.

Čez več mesecev se je vrnil Teodor
Stroj na Brhovo, toda sam, brez žene — in
kakšen! Pravijo, da ga je pustila ter pobe-
gnila z nekim svojim ljubimcem. Postaran,
mršav, izpit, z glupim izrazom tava okrog,
popiva in popiva, da bi si zamoril vest, ki
mu razjeda življenje. Posestvo propada —
kmalu bo konec vsega! — — —

Stari logar še vedno biva v svoji hišici
tik gozda. Toda izpremenil se je, izpremenil!
Slep in gluh je za vse, kar ga obdaja.
Nikdar se ne nasmeha, z nikomu nič ne go-
vori. Pač! Kadar zre v krasno črno oko
vnučke, Tilke, taja se mu ledena skorja in
resni, raskavi starec postaja mehke in nežne
kakor dete. Saj pa tudi lahko! Vnučka ga
ljubi z vso možjo lepe, nepokvarjene duše;
ona — živa slika svoje matere — je njegov
biser, njegovo oko, njegovo vse... Splošno tr-
dijo, da je ni lepše deklice, nego je — lo-
garjeva Tilka. (Zvršetak.)

PODLISTEK

Tilka.

Spisal Janko Kessler.

«Danes imate svadbo na gradu, sem
čula», je pričela Vodopivčeva, da bi zapričela
pomenek, ki se le ni hotel oživiti.

«Da, če se ne motim».

«Kaj pa, da ti nisi nič zraven?»

Tilka je zardela, pogledala v stran ter
dejala:

«Opravijo tudi brez mene, upam».

In tudi Mica je zardela, ko se je spom-
nila, kako neumestno je bilo njeno vprašanje;
kam neki naj bi šla taka?!

Ker je bilo obema prav, molčali ste do
doma.

Tone je bil slab, ko sta vstopili. Ali, ko
ju je ugledal, vrnilo se mu je znova življe-
nje v onemoglo ude.

«Tilka? ... Da, ti si!»

«Pozdravljen, Tone! ... Ali ti je hudo?»

Kje te pa najbolj boli?»

Oh, kaj pa misliš, nič me ne boli; po-
glej, kako sem še močen!»

Vspel se je, da je koruznica pod glavo
glasno zašumela, stisnil krčevito Tilkino des-
nico, pogledal ji v lice, sladko se jej nasmeh-
nil in — ni ga bilo več...

Mica, je jokala, hudo jej je bilo, in tudi
drugi so jokali, ti, seve iz navade. Ko so
domolili, pokropila ga je Tilka z rožmari-

Pol ure kasneje pa ni imel Logar Andrej

rerum. Ker je torej dandanes kapital največja moč, ker odločuje samo kapital, rešuje naš narod, čega iztrgamo iz oblasti tujega kapitala, če bo imela stena kapital. »Naroden kapital«, to je novi realni substantiv: »naroden kapital«, to bodi nova parola v našem narodnostnem boju, — narod kmalu spozna, kako velik razloček je med slovenskim in nemškim in italijanskim denarjem. (Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 8. marca 1901.

O položaju. V ospredju vseh političkih razgovorov so ugibanja, kaj je vlada obljubila Čehom, da so privolili v spremembo delavnega programa zbornice po želji vlade? Obljube so baje gospodarske in kulturne npravi ter se raztezajo tudi na Moravsko. Ali podrobnosti dogovorov se drže tako tajno, da se ne priobčijo niti plenumu mladočeskega kluba. »Politik« poroča, da se je vodstvo stranke v klubovi seji od minolega ponedeljka omejilo na izjavo, da o vsebini dogovorov z vlado je obveščena petnajstotica členov izvrševalnega odbora; v poštenje teh mož naj ima klub popolno zaupanje in naj bo zagotovljen, da so pripravljeno nositi odgovornost za vse.

Drugi predmet razpravam so znaki, da se stranke na desni zopet zblizujejo. Doslej smo čuli take glasove le iz listov, ki niso nemški levici na uslugo. Misliti smo si torej mogli, da so ti glasovi bolj izraz želje, nego pa beleženje resnice.

No, sedaj pripoznava tudi »Neue Freie Presse« in jej nje bojazen, da bi večina zopet utegnila stopiti na pozorišče, sosebno vznujajo opazovanje, da so v tem kratkem zasedanju kadar je prišlo do merjenja moči, stranke nekdanje desnice vedno glasovale skupno proti levici. Znak, da se na desni zopet nekaj snuje, vidi dunajski list tudi v tem, da so Poljaki nenavadno uporni proti vladi. »Neue Freie Presse« utegne imeti prav, kajti baš sedaj so se Poljaki odločili za korak, ki bo vladi gotovo neljub, ker je gotovo, da izzove na nemški strani najhujši odpor.

Danes se je namreč predstavila ministrom Körberju, Hartlu in Böhmju, deputacija pod vodstvom grofa Dzieduszycekega z odločno zahtevo, da se poljski gimnazij v Tešinu (Šlezija) podržavi. — Ta zahteva naleti, kakor rečeno, na najhujši odpor Nemcev, ki hočejo svoje nadvladje v Šleziji ohraniti na vsaki način in približno z isto pravico, kakor Italijani svoje v Istri.

Na podporo morejo torej Poljaki računati le v strankah na desni in uresničiti svojo zahtevo le s pomočjo Čehov in Jugoslovancev. Nič čudnega torej, ampak le naravno bi bilo, ako se te stranke zopet tesneje združijo v obrambo skupnih interesov nasproti agresivnemu nemštvu.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.) Med ulogami se je nahajal zakonski načrt glede spremembe premogokopnega zakona z ozirom na delo mladih in ženskih delavcev in na delavni čas; potem zakonski načrt o statistiki dela in slednjič zakonski načrt glede postopanja za povspeshevanje domače industrije.

Poslanec dr. Brzorad je vprašal predsednika, na podlagi katere zakonite odredbe je uravnaval svoje postopanje o vprašanju nemških interpelacij? Posl. Bareuther je opozoril predsednika, da je vlada ostala dolžna odgovor na mnoge interpelacije in je pozval predsednika, naj izpostavi od vlade dotične odgovore ter da naj bi poslednja svoje odgovore eventualno dajala tiskati v steno-grafični zapisnik, ako jej ta pot bolj ugaja, nego pa ustneni odgovori.

Podpredsednik Prade, ki je predsedoval zbornici, je pozval poslanca Steina k redu, radi besed, ki jih je bil le-ta izrekel v zadnji seji o prestolnem govoru.

Zbornica je na to prešla k dnevnemu redu, t. j. v nadaljevanje razprave o predlogi, tičeči se davka na žganje. Posl. Formanek je opozarjal na nedostatke predloge, katere oškoduje obšutno in konsum in je povdarjal, da bi bila vladi naloga varovati nasproti Ogrski interese žganjarske industrije. Ozdravljenje deželnih financ spada izključno v delokrog deželnih zborov. Posl. Reichert je branil predlogo. Posebnost te seje je bila ta, da ni nobeden poslanec razgrajal. Da vidimo, koliko časa bo trajal ta

mir. — Današnja seja je pričela ob 10. uri zjutraj.

Bennatijeva interpelacija. naperjena proti orožnikom v Istri, s katero smo se bavili včeraj, je napravila (po zahtevi poročevalca »Slov. Naroda«) na jslabši utis na politične kroge. Primeren odgovor da ne izostane. — Verujemo. Taka drznost mora osupniti vsakogar. Gosp. Bennatti je prišel živ na Dunaj; ali gleda naj, da se vsi skupaj ne povrnejo z Dunaja — moralno mrtvi.

Program italijanskega ministerstva. Ministerski predsednik Zanardelli je v včerajšnjih sejah komore in senata prečital vladni program. Ta sestoji v tem, da se s prihodnjim letom užitinski davki odpravijo deloma posebnim ozirom na ona živila, ki so neobhodno potrebna nižjemu ljudstvu. Vse velikanke reforme, katere so pričakovali od novega ministerstva, so se razkadile. In tudi o načrtu za odpravo užitinskega davka se sedaj ne more še soditi, bo-li, ko se realizira, res odgovarjal našim, katere stavita vanj nova vlada in levica. Glavna poteza vladnega načrta je povdarjanje varčnosti; v tem delu so jako lepe obljube. Odpravi da se užitinski davek, ali primanjkljaj, ki nastane vsled tega, pokrije se, ne da bi si država nakopala novih dolgov. Zanardelli se silno boji novih dolgov, ker je Italija že tako preveč obtežena po množini istih.

Vse to bilo lepo, ali v programu ni mogoče zaslediti, s čim bo država delala take čudeže, da bo vzdrževala ravnotežje in (kar je še znameniteje) gospodarsko napredovala, ako si zniža dohodke, a ne najme posojil. Pogoji zboljšanja gospodarskih razmer je vendar-le napredek; pogoji napredka pa so žrtve. Hrani že lahko, kdor ima preveč; no, da ni Italija v tem srečnem položaju, ve vsakdo. Glavno načelo gospodarstva pa ni varčenje, posebno ne tam, kjer je gospodarstvo blizu propada.

A čudno, baš tja, kjer bi res lahko štedili in veliko štedili, ako bi se Italija hotela odpovedati svoji megalomaniji, svoji domišljavosti in bi se odpovedala ulogi velesile, katere ne more igrati brez škode za svoj gospodarski položaj: baš tja, v vojsko, ni Zanardelli obrnil svojega očesa!

Radi tega je vladni program napravil jako čuden utis. V komori je bil sprejet mlačno, v senatu pa mrzlo. Direktno nasprotovale ni ni nihče izmed poslancev, ali večina njih je radovedna, kako uresniči vlada ta svoj program?

Dogodki v Makedoniji. Mi smo povdarjali nedavno, da uvažujemo razloge, radi katerih vse vlasti — ne izvenzai Rusije — žele, da ne bi baš sedaj vsplapolalo na Balkanu. Umejeemo razloge, radi katerih so vlasti pritisnile na turško vlado, naj energično ukrene vse potrebno, da v Makedoniji ne pride do krvavih dogodkov; in umejeemo razloge, radi katerih so vlasti pritisnile tudi na bolgarsko vlado, da se je odločila za razpuščenje strelskih društev, o katerih se je sodilo, da so organi odbora za makedonsko gibanje.

Vse to uvažujemo mi. Ali ob enem smo menili, da bi morale vlasti pritisniti na Turčijo v ta namen, da ne bi nje organi, zlasti pa vojaštvo, se svojim brutalnim postopanjem razburjali ljudstvo in je gonili v obupna dejanja. Kako opravičeno je to naše mnenje, posnemljemo iz nekega poročila, ki je priobčujo »Information« o dogodkih v Makedoniji oziroma o postopanju turških oblasti z ljudstvom. Čitamo:

Vojaštvo se odlikuje po najhujših izgrelih. Isto zaseda mesto Skoplje in vso okolico. Poveljniki vojaštva, Nuri paša, ima absolutno oblast. Najbolje meščane daje zapirati in pretepati. Mnogo prodajalnic je zaprtih, kajti vojaki so jih oplenili. Kmete iz okolice, prišedše v mesto, pošiljajo domov naloživši jim batin. V selu Ibrahimovo so orožniki tako pretepati kmete, da so ti poslednji slednjič zbežali iz vasi. V družih vaseh zapuščajo kmetje, ne da bi se le čakali na grozovitosti vojakov, svoja ognjišča in beže v Srbijo, Črnogoro in Bolgarsko iskat zavetišča.

V selu Kisela voda so vojaki zažgali neko hišo le zato, ker jim niso hoteli odpreti, a pozneje se je pokazalo, da ni bilo nikogar v hiši. Ljudstvo je potrto, ker Turki in Albanci razširjajo vest, da Rusija hoče, naj se gibanje v Makedoniji zatne: ljudstvo obupuje, ker veruje, da je car zapustil. Bolgarski agent Pejev in srbski konzul Kutović sta večkrat skušala posredovati pri »valiju« (nekakem namestniku) v varstvo

proganjanega ljudstva, ali vse zastoj. Sicer pa je došlo že tako daleč, da niti vali sam ni več v stanu preprečiti nezakonitosti, ker se vojaki niti ne brigajo več za njegove ukaze. — Tako delajo turške oblasti za pomirjenje ljudstva — gonijo ljudstvo v obup. Obup pa je najbolji pomočnik vsacega revolucionarnega gibanja. Evropska diplomacija bo sokriva, ako pride v Makedoniji do krvavih dogodkov. Ona mora poznati zavratnost in krutost turških oblasti in ne bi smela dajati baš njim pooblastil za vsposloavljenje miru, kajti že v naprej je gotovo, da se bodo pooblastila zlorabljala za krutost.

Tržaške vesti.

Odprt grob. Predsinoči je umrl v Krku poštini pristav g. Fran Šturm. N. v. p.

Gospod Ante Jakič, urednik lista »La pensée slave«, je nevarno obolel za pljučnico. Ker nima namestnika, prihodnje sobote ne more iziti list, kar naj cenjeni čitatelji istega blagohotno vzamejo na znanje in — oprostite. Gospoda Jakiča zdravita doktorja Pertot in Mandić. Ker je torej zdravniška oskrb v takih dobrih rokah, se nadejamo, da cenjeni novinarski tovariš naš skoro okreva. Dal Bog!

Slovenski jezik v cerkvi. Če kdo, moremo baš mi z največjim zadoščenjem pozdraviti nastopno vest: Na kongresu slovenskih novinarjev, ki se bo vršil v Dubrovniku letos o Veliki noči, bo urednik spletskega »Jedinstva« stavil velevažno resolucijo. Nasvetoval bo, naj vse slovansko časopisje začne vztrajno in odločno delati na to, da se vsem katoliškim Slovanom v monarhiji vrne staroslovenska liturgija in da se iz katoliških cerkva v slovanskih krajih odstrani latinščina. Slovanskemu časopisju se bo priporočalo, naj smatra to vprašanje za jedno najvažnejših, kar jih zadeva slovansko kulturno življenje! Časopisje naj deluje za reševanje tega vprašanja po geslu: Z Rimom, ali s katoliškim in ne latinskim!

Žrtva lahonske brutture! Pišejo nam: Minoli teden ste objavili slučaj, ko je bila neka preprosta narodna žena poklicana v sekeijo za ljudsko štetje v ulici Barriera, kjer so jo skušali pridobiti za — svoj umazani posel — za pomnožitev lahonstva v Trstu! Ta žena je Uršula L., stanujoča v ulici Donadoni št. 10, udova in mati štirih nedoraslih otrok. Ta revna udova je delala na rešilni postaji (Guardia medica) za 20 kron na mesec in to od jutra do večera! Včeraj, dne 6. t. m., je reva obolela, gotovo vsled napornega dela, in je šla javiti svojim pospodarjem. Tam pa je izvedela, da je odpuščena — češ, da se je v gori omenjeni sekeiji — izjavila proti lahonom!!!

Nas je sram pred tako podivjanostjo naših oficijalnih sosedov — je-li sram tudi njih??? Lahko jih je!!!

Gospodu dru. Tedeschiju ne zamerimo toliko, da se je kakor predsednik rešilne postaje zbal pred klico, ki terorizuje po raznih magistratovih sekeijah, kakor tudi na magistratu samem. On je brzkone moral ubogati, ali časten ni ta čin, ne za one, ki ubogajo in še manje za one, ki — ukazujejo! Zato, ker je oseba, ki je krvavo služila košček kruha sebi in svojim nedolžnim otročičem, izjavila, da je Slovenka in da hoče ostati to — so jo kruti zastopniki 2000-letne brutture — vrgli na cesto, z otročiči vred, brez vsacega obzira, ter so stem pogazili Slovekoljubje!

Tako delajo oni, ki trde in dokazujejo, da smo mi Slovenci »barbari«, a oni da so nositelji — kulture! Sram vas bilo vseh! Osobito pa bi se moral sramovati oni magistratovec, ki je igral v ohuna najumazanejše vrste, s tem, da je vso stvar pritiral do takega grdega maščevanja! Pfuj!!!

Neljuba pomota vsled analfabetizma. Te dni smo poročali o nekem Matiju Sangulinu, kateri je nekemu znanecu, ki je odpotoval v svoj rojstni kraj v Dalmacijo, izročil 134 kron, da izroči potem isti denar njegovemu (Sangulinovemu) očetu. Povedali smo v tej notici, da je Sangulin te dni naznanil redarstvu, da si je njegov znanec obdržal denar, mesto da bi ga bil izročil, komur je bil namenjen. Te dni pa se je pojasnilo, da je Sangulinov oče dobil svoječasno poslani mu denar, kar je isti svojemu sinu tudi pisмено naznanil. Ta je dal pismo, ker ne zna sam čitati, prečitati komu drugemu, ki mu je pa vsebino krivo razjasnil.

Železnica Trst-Škorklja-Opčine. Eksekutivni odbor za gradnjo te železnice nam je doposlal okrožnico, katero je danes razposlal vsem delničarjem. Iz te okrožnice posnemamo sledeče:

Prvotni načrt se je nekoliko spremenil in sicer v tem, da se uvede sedaj pripoznano najboljši zistem, ki nudi največjo varnost in najcenejši promet. Strmina se namreč nekoliko zmanjša in uvede se Strub-ov zobovni zistem. Radi tega se mora progga nekoliko razširiti in radi manjše strmine, seveda zdaljšati, kar zahteva razsežnejšo eksplozijo zemljišča. Tudi potrebne zgradbe se bodo morale povečati vsled tega zistema. Vse to pa zahteva povišanje proračunjenega kapitala za skoraj 10% in sicer od 1,300.000 kron na 1,420.000. Ta dodatni znesek pa da Oesterreichische Union - Elektrizitäts-Gesellschaft s prevzetjem razmernega števila prioritetnih delnic, pod pogojem, da se posestnikom ustanovnih delnic ne samo za to število prioritetnih delnic, ampak za ves znesek 160.000 kron dovoli odstopna pravica jedne prioritetne delnice za vsakih pet ustanovnih delnic al pari in bodo delničarji svoječasno pozvani, da se izrečejo o tem. Na tej podlagi garantira Oesterreichische Union-Elektrizitäts-Gesellschaft zgradbo in montiranje železnice po zboljšanem načrtu še v tem poletju ter zagotovi železniški družbi tudi potreben kapital za gradnjo. Gradnja se je pričela dne 1. t. m. ter bo železnica že v tem poletju izročena prometu.

Človeške kosti so zopet našli včeraj o kopanju rova za plinove cevi v ulici sv. Lucije.

Nagla smrt. Umrla je včeraj popoldne nagle smrti Marija Sismo iz ulice Tesa št. 22.

Izgredi na ulici. Sinoči sta dva stražarja ustavila na korzu 4 mladeniče, ki so, korakajoči proti borznemu trgu, prepevali. Na poziv stražarjev, naj prenehajo s petjem, so se isti protivili in posvali stražarje, na kar so dva njih aretirali, druga dva sta pa zbežala. Ker pa nista aretiranca hotela na noben način v zapor in sta se hotela iztrgati, poklicala sta stražarja bližnjega izvozečka in sta s pomočjo drugih stražarjev, ki so prišli med tem na pomoč, spravila oba razgrajča v kočijo. Jeden stražarjev je bil o tem znožem ranjen na roko.

Nesreča na električnem tramvaju. 50-letni težak Anton Magris je včeraj med vožnjo skočil iz električnega tramvaja blizu kolodvorskega trga. Takoj za tistim vozom je pridrdral drugi, ki je zadel Magrisa v ramo in ga vrgel na tla. Magris si je o tem pobil glavo; obvezali so ga na zdravniški postaji.

Potrto kolo električnega tramvaja. Včeraj se je blizu mestne plinarne potrlo kolo voza, priklopljenega električnemu tramvaju.

Slovenec v Aleksandriji v prilog smo prejeli od uredništva »Slovenca« zbirko 2 K 50 stot.

Lahko bi bil že prišel k pameti! 46-letnega mizarja Josipa C. iz ulice Maiolica so včeraj utaknili v ljukajo, ker si je bil dovolil malo preveč slobode z mimoidočimi ženskami. Kar je iskal, je našel...

Na zdravniški postaji so zdravili včeraj sledeče: 27-letnega voznika Antona Vatoeva, ki si je na delu ranil roko. — 27-letnega težaka Frana Hladnika, ki si je na delu ranil desno nogo. — 45-letnega kotlarja Frana Zanina, ki si je na delu ranil oko. — 21-letnega Lloydovega kurilca Rudolfa Simeonija, ki si je na delu ranil roko.

Tatvini. Mestnemu učitelju Ivanu Beltraminju so včeraj neznani tatovi ukradli 240 kron vredno zlato verižico in bančno knjižico, glasečo se na množico srečk, v skupni vrednosti 2600 kron.

44-letna Marija C. je ukradla na ruderem trgu branjevki Antoniji Brežan jerbas karfijolov.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 9. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Castaldi št. 5, sladkor in oprema v zalogi; v ulici S. Giacomo in Monte št. 11. in v ulici S. Marco št. 20, hišna oprava; v ulici Kandler št. 2.a in v ulici S. Francesco št. 16c, hišna oprava; v ulici delle Legna št. 6, mesarska oprema; v ulici Boschetto št. 1, železna blagajna; v ulici delle Acque št. 5, likeri in oprema v zalogi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 8.5, ob 2. uri popoldne

11.3 C⁶. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 751.0.
— Danes plima ob 11.3 predp. in ob 10.51
pop.; oseka ob 4.45 predpoludne in ob 4.51
popoludne.

Velikodušno volilo. Pokojna gospica Katarina Supan je volila ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda 100 kron. Do solz smo bile ganjene, ko smo izvedele, da se je blagopokojna, skromna, ponižna, skoro nepoznana rodoljubka spominjala naše podružnice. Vzgled bodi Ti, blaga, vsem rodoljubom in rodoljubkam, da si, kakor Ti, postaviš tako blag in plemenit spomin. Počivaj v miru in uživaj plačilo od Vsemogočnega!

Mesto venca pok. gospe Ani Abram je darovala ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda rodbrina Mankoč 20 kron.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda so darovali, ker se niso mogli udeležiti plesnega venčka »tržaških gospa«: g. Stanko Godina 1 K, g. Gombač 1 K, g. Černe 2 K. Dalje je tej podružnici daroval g. Ivan Košmerlj 5 kron in g. Ivan Kušar 5 kron v spomin pokojnega Frana Šturma.

Pouk o cepljenju trtj. G. Anton Štrekelj, učitelj za vinarstvo, imel bo v ponedeljek, dne 11. marca ob 9. uri zjutraj v državni trtnici pri sv. Mariji Magdaleni Sp., ki se nahaja na cesti v Žavljah, pouk o cepljenju trtj. Razkazoval bo tudi — če bosta vreme in zemlja dopuščala — obdelovanje vinograda s plugom. Kdor se misli udeležiti, naj pride pravočasno, a seboj naj prinese oster nož. Posebno so vabljeni mladi ljudje, ki imajo za cepljenje bolj lahko roko. Pouk bo trajal tako dolgo, da se vsi udeležniki priučijo cepljenju. Kdor žizmed naših okoličanov čita »Edinost«, naj obvesti tudi svoje sosede o pouku.

ODBOR kmetijske družbe.

Zavarovalnica za govejo živino na Opčinah naznanja, da se izredni občni zbor naznanjen za dan 24. m. m., ni mogel obdržati radi nepričakovanih zaprek in se je odložil na nedeljo dne 10. marca ob 4. uri popoludne. Zborovanje se bo vršilo v prostorih g. dež. poslanca Ivana Goriupa z nastopnim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika; 2. prečitavanje novih pravil; 3. volitev novega odbora; 4. razni nasveti; 5. ustanovitev podružnice kmetijske družbe za Trst in okolice in volitev odbora iste.

Vesti iz ostale Primorske.

× Efijsaltove bedastoče. Slučajno nam je prišlo v roke tisto umazano glasilo, ki čuje na ime »Prava naša Sloga«, in katero izdaja znani izdajica, najeti od smrtnih sovražnikov lastnemu rodu njegovemu. S peklenskim enizmom zatira v uvodnem članku, da v Istri nikdo ne govori hrvaškega jezika, ampak le istrski, in psuje torej vse poštene rodoljube kakor sleparje, ker se bore za prava hrvaške narodnosti v Istri. Torej le istrsko narodnost imamo v Istri! Človek se kar za glavo prijemlje ob taki bedastosti. V Istri govori manjšina italijanski, večina pa slovanski — kar dokazuje efijsalt sam s tem, da piše svoj smrad v jeziku, ki ni italijanski. Kje je tu istrska narodnost? Ali na oni, ali na tej strani? Po iste logiki bi mogel trditi, da v vsem koperskem okraju ni nijednega Slovenca, ampak da so sami Istrani! Še več: po isti logiki bi smeli tudi trditi, da v Istri ni Italijanov! To bi mu pokazali Italijani, ako bi se drznili kaj takega.

Taki so povsodi ti nasprotniki Slovanstva, povsodi begajo ljudstvo. Na Kranjskem so nekdanj poznali samo »kranjsko špraho«, v Bosni so iznašli »bosanski jezik«, v Istri pa efijsalt zlobno zavija, kakor da pripadništvo h kaki deželi pomenja tudi narodnost!

No, fakt je vendar in ostane, da v Istri so vsi Istrani po deželi, v kateri živijo, po plemenu pa so: Hrvatje, Slovenci in Italijani. Kdor trdi drugače, je ali slepalec, ali pa se je — skregal s pametjo.

× V Grižnjanu je tamošnji italijanski občinski zastop izvolil županom nekega Josipa Laurenceha. V svojem zahvalnem govoru je — seveda »ganjen od solz«; afektacija je že v navadi tem ljudem — povdarjal da hoče skrbeti, da ostane italijanski značaj dežele nedotaknjen. Ubožec, da se vsaj sam ne bi pisal za — Laurenceh in tako nastopal se svojim lastnim imenom proti svojim lastnim trditvam. Njegove besede o italijanski Istri ostanejo le — laž, kakor ostane dejstvo, da bo gospod Lavrenčič županoval po večini — hrvaškim občanom.

× Iz Dekani nam pišejo: Odbor bralno-pevskega društva »Zrinjski« v Dekanih je določil v seji dne 3. t. m., da bo to društvo imelo svojo veliko veselico na Sv. Petra in Pavla (29. junija t. l.) in to v prvi vrsti radi tega, ker ta dan pade letos na soboto, zбоk česar bo lažje drugim bratskim društvom sodelovati na veselici in bo udobneje posebno udeležencem iz daljnjih krajev.

Namen te objave je ta, da se druga bratska društva morejo ravnati, za kdaj ljim je določiti veselice za leto 1901 ter da si tako drug drugemu pomagamo, ne pa, kakor je bilo do sedaj v navadi, da pevska društva tekmujejo med seboj in da ravno tisti dan prireja več društev svoje veselice, tako, da se ljudstvo cepi in da ostajajo veselice ne samo brez vsakega moralnega in gmočnega uspeha, ampak se s takim postopanjem v obče omražajo društva občinstvu.

Vesti iz Kranjske.

* Brezbožnež. V Ljubljani so redarji aretirali nekega pekoveškega pomočnika, ker se ni hotel odkriti duhovniku, ki je nosil sv. popotnico.

* Afera Faleschini. Omenjali smo že v tem listu, kako so ljubljanskega stavbenika Faleschina aretirali in zopet izpustili. Sedaj pa čitamo v »Slovenskem Narodu«, da so odpeljali v zapore knjigovodjo Faleschina in ženo istega.

* Javna predavanja. Viško-Glinška čitalnica vabi na javna predavanja, ki bodo v salonu g. Trauna na Glineah. Predavali bodo: 10. marca ob 1/4. pop.: Uvod (g. Ant. Kristan, tajnik čitalnice) in »O izobrazbi« (g. Karol Schweiger). 17. marca ob 4. pop.: »O alkoholizmu« (g. dr. Ivan Robida, ordinarij v deželni blaznici na Studežu). 24. marca ob 4. pop.: »O domovinski pravici« (g. Albin Prepeluh). 31. marca ob 4. pop.: »O vzgoji« (g. Luka Jelenc). Vstop brezplačen.

* Rop v cerkvi. Neznani tat je v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani ukradl pušico. Pušico so našli na ulici in v njej le 2 stotinki.

Vesti iz Štajerske.

— Zdravilišče za jetične namerjajo ustanoviti na Štajerskem. Pripravljalni odbor se je že ustanovil.

— Slovenska zmaga. »Slovenec« brzojavljajo iz Kozjega, da na volitvi v okrajni zastop iz skupine veleposestnikov so sijajno zmagali Slovenci. Nemcev niti blizu ni bilo. Slava!

— Napredek. Dosedaj je bila v Slovenjem-graecu štirirazredna ljudska šola z večinom nemškimi poukom. Z lanskim letom pa so se Slovenci in Nemei (ali nemškutarji) ločili. Slovenci bodo imeli trirazredno, Nemei pa dvorazredno šolo. »Slovenski Gospodar« pripominja povsem umestno:

»Prejšnja nemška šola je bila prava mučilnica za slovenske otroke; merodajni možje naj skrbijo, da bo na okoliški šoli imela slovenščina več pravice, da se ne bojo slovenski otroci dalje mrevarili in trpili s prevelikim nemškutarjenjem. Od same nemščine se človek ni sit in pameten tudi ne«.

— Pri sv. Juriju v Slov. Goricah je umrl dne 23. m. m. župnik Jurij Rantaša. Pokojnik je bil od cesarja odlikovan s častno svetinjo za 40-letno zvesto službovanje. Da si se je šolal v tistih žalostnih časih, ko ni imela šola drugega namena, nego mehanično zabijanje nemških besed v glave slovenskih otrok, je bil pokojnik vendar zvest naroden mož.

Vesti iz Koroške.

V svarilo žganjepiveem. Na Plešiven so našli nekega 54-letnega delavca in mesarja zmazjenega. Navlekel se je bil žganja v toliki meri, da je običal v snegu in zmrznil.

Neki drugi delavec v Glaneu pa si je hotel z žganjem pregnati — revmatizem. Napil se je, obležal na cesti in zmrznil. Ozdravljen je torej revmatizma za vedno. Ali za drago ceno — za življenje.

Ljudsko štetje na Koroškem. »Mir« prinaša daljši članek, v katerem dokazuje, kako je bila tudi na Koroškem tista nesrečna rubrika o »občevalnem jeziku« zvito nastavljena past, v katero so lovili slovenske duše. »Mir« imenuje to rubriko: zlodejstvo, moralno kugo, ki bolj žre naše ljudi nego

krvava vojna. Imenuje jo tudi — oslarija in utemeljuje ta naslov vprašaje: »Kakšen občevalni jezik pa ima otrok, ki še govori ne zna, dete, ki nosi še svoj eucek v ustih? Je-li deteta »občevalni« jezik nemški, ali pa — hotentotski? Kdo ve?! Kakšen občevalni jezik pa imajo sirote-butci? Kakšen — nemi? Na stotisoče kričečih detet in porednih butcev ter ubogih nemih je o zadnjem ljudskem štetju prišlo do nemajhne časti, da govorijo — nemški občevalni jezik! Ali ni to oslarija?»

»Mir« je res s priprostim izgledi temeljito dovel »občevalni jezik« ad absurdum. Kar vsaki pametni človek prihaja tudi celovški list do zaključka, da edino pravičen in pameten način štetja bi bil na podlagi narodnosti in zaključuje: »Toliko je gotovo: številkam zadnjega ljudskega štetja, v kolikor se tičejo »občevalnega jezika«, ne moremo in ne smemo priznati prav nobene vrednosti in veljave«.

Tako je in nič drugače.

Na občinskih volitvah v Dobrlavasi so v III. razredu zmagali Slovenci v II. in I. pa nasprotniki. V drugem razredu je slovenska stranka propala le za 12 glasov in to v seld izdajstva. Izdajce so povsod nesreča naroda. Prokletstvo na nje.

Trgovina in promet.

O škodi, ki jo glasovita »klavzula« proizvzroča producentom vina.

V seji, dne 22. t. m. je avstrijska zbornica razpravljala o nujnem predlogu dalmaškega poslanca Biankinija za odpravo tiste glasovite klavzule v pogodbi z Italijo. Zbornica je nujnost predloga — odklonila. Želja vlade je bila baje taka, da treba prej rešiti »državne potrebe«. Kakor da blaginja lastnih davkoplačevalcev, oziroma skrb, da njihova moč za — plačevanje davkov ni tudi »državna potreba«... No, ne dalje, saj nočemo zaiti na razorano polje avstrijske politike.

Le nekoliko podatkov smo hoteli ponatisniti v tej rubriki iz govora tirolskega poslanca Tambosija o predlogu Biankinijevem, ki kaj lepo ilustrirajo, kako drago morajo naši vinogradniki plačevati dvomljivo prijateljstvo prijateljev, ki nam niso bili nikoli in nam ne bodo prijatelji... Že zopet! O ta politika!

V naši mali pokrajini, v Trentinu namreč — je rekel gospod Tambosi — v italijanskem delu provincije Tirolske se izdeluje nič manje nego 800000 do 900000 hektolitrov žonte. Razlika med ceno v letih 1889 do 1891 pred sklepom trgovinskih pogodb, ter ceno, ki je navstala potem, je posledica klavzule, vsprejete v trgovinsko pogodbo; in ta diferenca ni nič manjša, nego 3 do 4 gld. pro hektoliter.

Povprečna cena v letih 1888—1891. je znašala namreč 12 gld. 37 nvč., dočim je v letu 1892. padla na 7 gld. 19 nvč. za hektoliter. Potem v letih 1893. do 1898. se je cena gibala med 8 in 10 gld. za hektoliter, a v letu 1897. je padla na 7 gld. 87 nvč.

Za tako ceno naši vinogradniki ne morejo več prirejati vina, kajti cena, katero je še možno doseči, je absolutno pod stroški za obdelovanje. Zato je delo naših kmetovalcev sedaj postalo pasivno. Tako absolutno ne sme ostati dalje; skrajni čas je, da vlada začne misliti na to, da ima tudi nasproti vinogradnikom svoje dolžnosti, ter da ukrene potrebno, da zadovolji in zadosti tudi tem dolžnostim. Absolutno ni smeti čakati na to, da potečejo trgovinske pogodbe, ampak že popred treba zagotoviti polrebno odpomoč. Vinogradnikom je sedaj nemogoče spuščati se v kulture, ki jim pozneje donesejo zgubo mesto dobička. Sedaj že torej morajo izvedeti o namehni vlade. Pri nas goje namreč bojazen, da se vlada ne bo hotela odpovedati dohodkom od carine na vino, ki so v zadnjih 8 letih iznašali nad 30 milijonov. Ako smo, žal, prišli že tako daleč, da gojimo tako malo zaupanja do vlade, da bo radi finančelnega dobička žrtvovala blaginjo dežele, so nas le prejšnje trgovinske pogodbe dovele do take bojazni. Mi hočemo torej že sedaj svariti vlado, da se to ne ponovi in da nam ne bo tudi v bodoče obžalovati sličnih dogodkov. Če so torej navstale razmere, ob katerih vinogradniki ne morejo vzdržati svojih kultur, mora priti sedaj do spremembe in treba se zavzeti za to, da se bo zahtevalo od poslanske zbornice z vsem povdarkom, da bo našim vinogradnikom zagotovljena bodočnost in da ne bodo izpostavljeni propadu.

Brzojavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 8. (B.) (Zbornica poslancev.) Predsednik je otvoril sejo ob 10. uri 25 m. Po prečitavanju došlih spisov je poslanec Rataj v imenu čeških agrarev in narodno-socijalistične stranke podal izjavo, v kateri očita predsedniku strankarsko, nepravilno in sovražno nastopanje, kakor tudi sistematično kršenje poslovnega reda in državnih zakonov, sosebno po postopanju z nemškimi interpelacijami, zбоk česar smatrajo dotični poslanci za svojo dolžnost, da najodločneje protestirajo proti zopetni izvolitvi tega največjega sovražnika naroda češkega, ter izjavljajo, da se ne udeležijo volitve predsednika in ostalega predsedništva.

Na to je zbornica prešla na dnevni red t. j. na volitev definitivnega predsedništva. Na volitvi predsednika je bilo oddanih 237 glasovnic; od teh je bilo 47 praznih. Grof Vetter von der Lilie je dobil 189 glasov in je torej zopet izvoljen predsednikom. — (Živahno pritrdjevanje in ploskanje v vsej zbornici. — Protestni kliči od strani čeških radikalcev. — Predsedniku so častitali od več strani. Grof Vetter se je zahvalil na vnovič izkaznem mu zaupanju in je zagotovil, da bo nepristranski in pravično izvrševal svojo oblast. (Pohvala in ploskanje. Protestni kliči od strani čeških radikalcev; ponovno demonstrativno ploskanje po vsej zbornici.)

Predsednik je rekel, da bo se svojimi skromnimi močmi pomagal v to, da se bomo bližali boljši bodočnosti in da parlamentariška zasnova, ki predočuje državno moč, tudi pri nas oživi iz stanja izrodenja k novemu plodnemu življenju. Prosi torej zbornico za podporo. (Ponovna živahna pohvala. — Oprekanje od strani čeških radikalcev.) Na to je sledila volitev prvega podpredsednika. Oddanih je bilo 200 glasovnic. Posl. Prade je bil zopet izvoljen 152 glasovi. (Pohvala, mejklici od strani poslanca Wolfa) Prade se je zahvalil na volitvi ter je izjavil, da bo vsikdar vršil svojo dolžnost. (Pohvala.) Seja traja dalje.

Atentat na cesarja Viljela II.

BEROLIN 8. (B.) Cesar Viljela ima desni polovici obraza 4 cm. dolgo rano. Ista krvavi le malo ter so jo sklenili le po obvezi ne, da jo šivali. Cesar je precej dobro prebil noč in ga ni bolela glava.

BEROLIN 7. (B.) »Nordd. Allg. Ztg.« javlja, da bo cesar Viljela kakih 14 dni moral ostati v sobi. Rana je blizo očesa, katero poslednje treba sedaj čuvati.

BREMEN 7. (B.) Preiskava proti Weilandu ni podala do sedaj nič novega. Weiland noče nič vedeti o večeršnjem dogodku in izjavlja neprestano, da je božjasten. Isti napravlja utis duševno nenormalnega, skoraj bebastega človeka.

Vojna v južni Afriki.

KAPSTADT 7. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: 300 Burov je večerjapadla Abadeen, a so bili odbiti po 4 urnem boju. Posadka ni imela nikakih zbug. Prekoračivši reko Oranje, se je Devet obrnil severno v smeri proti Philippopolu.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoja

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

— T R S T —

TOVARNA:	ZALOGA:
Via Tesa, vogal	Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje)
Via Limitanea	in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO

Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dunajska filjalka
Bankine vloge na knjižice s 4%.
 Banknote, borzno posredovanje, posojila na vred-
 nostno papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Poziv!

Ker se redna občna skupščina »Po-
 sojilnice in hranilnice v Kopru«, vknji-
 žene zadruge z neomejenim poročstvom,
 sklicana za 7. marca t. l. ni mogla
 vršiti tega dne radi nedostnega števila
 navzočih udov, vabijo se s tem p. n.
 gg. udje vnovič na občno redno skup-
 ščino, katera se bode vršila v Kopru
 v zadruških prostorih, ulica S. Biaggio,
 hšt. 338

v nedeljo, 24. marca t. l.
 ob 10. uri predpoludne

sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju zadruge v letu 1900.
2. Odobrenje računov za leto 1900.
3. Privoljenje nagrad odbornikom.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev upravnega odbora za leto 1901.
6. Volitev nadzorstva za l. 1901.
7. Eventuelni predlogi.

OPOMBA: Sklepi te redne občne skup-
 ščine bodo veljavni brez ozira na število
 navzočih združnikov.

Odbor posojilnice in hranilnice v Kopru
 Koper, dne 7. marca 1901.

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franco na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljatve na deželo s poštnim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani

Josip Gregorič.

FILIJALKA
 c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 1/2 %	3-mesečni " 2 1/2 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
 kovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
 v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno
 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.
 v vredn. papirjih 2 1/2 % na vsako svoto. V napoleonih
 brez obresti.

Nakaznice
 na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
 Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec
 Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomeu,
 Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja
 bitku 1 1/2 % provizije.
 Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.
 Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
 v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
 provizija po jako umestnih pogojih.
 Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.
 Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
 italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
 kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati
 srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi

Zaloga pohištva in ogledal
RAFAELA ITALIA
 TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice
 prejemnice, žimnic in peresnic, ogledal in
 šeleznih blagaj, po cenah, da se ni bati
 konkurence.

Naznanilo.

Jakob Perhauc
 zaloga vin, spirite in likerjev

naznanja da je preselil svojo zalogo v

Via delle Acque št. 12

nasproti „Caffé Centrale“.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akeijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
 cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč, za
 besedo: za večkratno insercijo pa se cena primerno
 zniža. Oglašji za vse leto za enkrat na teden stanejo
 po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptnih
 obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica delle Acque 12.
 Zaloga vsakovrstnih
 vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso
 filijalka ulica Riborgo 15 ima
 veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsako-
 vrstnih tort, krokandov, konfetov, raznovrstnih sladčič
 v kosih in v škatljicah, finih biskotov, različnih li-
 kerjev in vin v buteljkah za poroke, birme, krste in
 druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več-
 krat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po po-
 godbi in naročilu franco na dom in trgovcem v
 razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
 karna in sladčičarna,
 svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
 tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1
 priporoča slavnemu občinstvu
 svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse
 druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarno
 „Commercio“ in „Tedesco“
 ki sti shajajšči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
 venski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
 priporoča svojo dobro pre-
 skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
 moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in za-
 loga zaznovrstnega
 pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po
 načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence
 Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim
 rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji
 k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12
 (zadej c. kr. deželne sodnije).

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico
 in izdelovalnico vsakovrstnega po-
 hištva in popraviljenega istega po cenah ki zadovolje
 gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča
 van Cink, ulica S. Daniele št. 2.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
 v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
 kapitala in rizika z razpečevanjem zako-
 nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
 Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oester-
 reicher** v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni
 se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob-
 stoječa iz

**14 krasnih drago-
 cenih predmetov**

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tud
 posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno
 urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
 - 1 krasna goldin ali nikljasta okropna verizica
 s privesom. Pariški sistem.
 - 1 goldin-igla, za kravate z imitir. briljanti.
 - 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
 - 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in
 ovratnike.
 - 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno
 puncir.
 - 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
 - 1 zepno ogledalo v etviju.
- Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred-
 metov z uro Anker-Remont vred pošilja le
 za **2 gld. 95 nč.** s povzetjem ali po naprej
 poslanem denarju, trdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo
 Neodgovarajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in
 povrnen denar, vsled česar nima kupce nikakega rizika.
 Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago-
 cenosti brezplačno in franco.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen
 žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
 mlo učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih
 naslednjih slabega prebavljanja in telesnega zapetja. Teh kroglic, ki so tudi pod
 imenom **Pserhofer-jeve kroglice** ali **Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice** znane,
 stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1
 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljati: 1 zavitek
 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki s gld. 35 kr., 10 zavitkov
 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi
 stoječi podpis **J. Pserhofer** in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz
 ozkega trpotca razslizujoč, 1
 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam
 zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.,
 s poštnine prosto
 pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepčilo za selooc in živce, 1
 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka
 želodčna tinktura (preje živ-
 ljenska

esenca imenovana) — Lahko razstoplju-
 joče zdravilo, dražilnega in krepčujočega
 učinka na želodec pri oviranem prebav-
 ljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststori-
 steklenic 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam
 zoper rane, 1 steklenica
 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljšo sredstvo
 za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. **Steudel-a**, 1 lonček 50 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
 slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih ogla-
 šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbi vsi predmeti, katerih morda
 ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najboljše s pošto nakaznico), potem
 je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

Raprodaja!!

Razprodaja!!

340 komadov za samo 2 gld. 10 nvč.

1 dražestna pozlačena ura z lepo verizico, 3 letno jamstvo, 1 čudežno lep ustnik za smodke, 1
 najfinejši žepni nož, 1 najfinejša novčarka iz usnja, 1 kra-en prstan s ponarejenim biserom,
 1 garnitura gumbov za manšete in srajce iz duble zlata in patentovano zaporo, 1 okusno
 dišeče toaletno milo, 1 krasno toaletno ogledalo z etvijem, 1 čudežno lépa žepna pisalna
 oprava, 1 krasna beležnica, 1 par (2 komada) uhanov za dame s ponarejenimi dijamanti,
 jako prevarljivo, 20 predmetov za dopisovanje in še 240 raznih predmetov, ki s v hiši
 neobhodno potrebni: vse skupaj kot nameček z uro vred, ki sama toliko velja, stane le
2 gld 10 nvč. — Vdobi se po poštnem povzetju pri **Dunajski veliki filijalki**

Aleks. Jungerwith, Krakov št. Ch. 84

Opazka: Kar ne ugaja, denar nazaj.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

Ugodna prilika.

IZBOR

NAOČNIKOV IN NANOŠNIKOV

s pereokopičnimi lečami predpisani od zdravnikov; okovi iz jekla,
 niklja, zlata in srebra po po jako nizkih cenah.

IZBOR

akromatičnih daljnogledov. Moderne lorinjete po nečuvno nizkih
 cenah in brez konkurence.

Izvršuje se vsakovrstne poprave teh predmetov.

Via Nuova — nasproti lekarne Zanetti — Via Nuova.